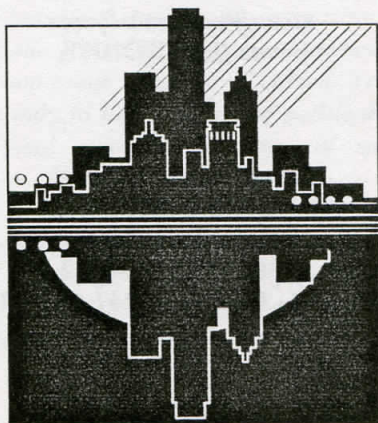

University of Niš
FACULTY OF LAW
THE INSTITUTE FOR LEGAL AND SOCIAL RESEARCH

LOCAL AUTONOMY IN THEORY AND PRACTICE

Collection of papers

Niš, 1996

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНА И ДРУШТВЕНА ИСТРАЖИВАЊА

за издавача

проф. др Видоје МИЛАДИНОВИЋ, декан

Редакциони одбор

проф. др Мирољуб СИМИЋ
проф. др Мирољуб МИЉКОВИЋ
проф. др Александар ПЕТРОВИЋ
мр Предраг ДИМИТРИЈЕВИЋ

превод на енглески

мр Гордана МИТИЋ

слог

мр Саша КНЕЖЕВИЋ
мр Миомира КОСТИЋ
Наташа СТОЈАНОВИЋ
Славиша КОВАЧЕВИЋ

компјутерска обрада

Весна ДАНКОВИЋ

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Трг Војске Југославије 11
Тел: (+381 18) 24-534, 22-221
Факс: (+381 18) 24-247, 25-963

штампа

VIKTORIJA

НИШ, 1996.

САДРЖАЈ

<i>Анђелковић др Милева</i> ЈАВНО ФИНАНСИРАЊЕ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ	1
<i>Благојевић др Слободан</i> ПОВРАТАК НЕДРЖАВНОМ КАРАКТЕРУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ.....	2
<i>Блажић мр Борђије</i> ПРАВЦИ РАЗВОЈА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ЦРНОЈ ГОРИ.....	3
<i>Влатковић др Милан</i> ПРАВНА ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	3
<i>Горчић др Јован</i> ЈАВНИ ПРИХОДИ ЛОКАЛНИХ КОЛЕКТИВИТЕТА ИЗМЕЂУ ЈЕДИНСТВА ФИСКАЛНОГ СИСТЕМА, САМОСТАЛНОСТИ И СПЕЦИФИЧНОСТИ РАЗВОЈА.....	5
<i>Давитковски др Борче</i> ЛОКАЛНА САМОУПРАВА (ПОЈАМ И ЕЛЕМЕНТИ).....	6
<i>Давкова Сиљановска др Гордапа</i> ОД КОМУНАЛНОГ СИСТЕМА КА ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ(МАКЕДОНСКО ИСКУСТВО).....	7
<i>Димитријевић мр Предраг</i> ГРАНИЦЕ НЕДЕЛОТВОРНОСТИ ЛОКАЛНЕ (САМО)УПРАВЕ И ЊЕНА ОДГОВОРНОСТ.....	8
<i>Бурђев др Александар</i> УРБАНИЗАЦИЈА И ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.....	9
<i>Илић мр Миле</i> ОТВОРЕНА ПИТАЊА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	10
<i>Илић Милорад</i> ЈЕДАН СЕГМЕНТ У ОБЛАСТИ ОДНОСА ДРЖАВНИХ ОРГАНА И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	12

<i>Јоцић др Лазар</i> РАЗВИТАК И ОБЛИЦИ САМОУПРАВЕ У РИМСКОЈ ДРЖАВИ.....	13
<i>Карајовић др Емилија</i> ОПШТИНА У АУТОНОМНОЈ СРБИЈИ И ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА ЊЕН РАЗВОЈ.....	14
<i>Кликовац Томица</i> КОНЦЕПТ ОСТВАРИВАЊА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ГРАДУ НИШУ.....	15
<i>Костов др Димитар</i> ИНСТИТУТ КОНТРОЛЕ У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ.....	17
<i>Крсмановић мр Никола</i> ПОВЕРАВАЊЕ ПОСЛОВА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	18
<i>Кулић мр Мирко</i> ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	20
<i>Кутлешић др Владан</i> ПРИЛОГ ПИТАЊУ РАЗГРАНИЧЕЊА ОБЛИКА ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ.....	21
<i>Лилић др Стеван</i> ЛОКАЛНА (САМО)УПРАВА У СРБИЈИ. И ЦРНОЈ ГОРИ.....	22
<i>Марковић др Бранислав</i> ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ГРАЂАНА У ОПШТИНИ.....	23
<i>Марковић др Данило Ж.</i> ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И ОДРЖИВ РАЗВОЈ.....	25
<i>Милидраговић др Душко</i> ОБЛИЦИ НЕПОСРЕДНОГ УЧЕШЋА ГРАЂАНА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ.....	26
<i>Миловановић мр Добросав</i> ИЗГРАДЊА МОДЕЛА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ.....	27
<i>Миљковић др Мирослав</i> АУТОНОМНО НОРМАТИВНО УРЕЂИВАЊЕ ОДНОСА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ.....	29

<i>Петровић Биљана</i> ОПШТИНА И ЛОКАЛНА САМОУПРАВА У ЊОЈ.....	30
<i>Петровић др Милан</i> МЕСНА САМОУПРАВА, РЕГИОНАЛИЗАМ И ТЕРИТОРИЈАЛНА АУТОНОМИЈА. ПРИЛОГ ТЕОРИЈИ ДРЖАВНЕ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈЕ.....	32
<i>Петровић Родољуб</i> ОДНОС ЛОКАЛНЕ СМОУПРАВЕ У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА.....	33
<i>Попа др Константин</i> О ПРИНЦИПУ ЛОКАЛНЕ АУТОНОМИЈЕ И ПРИНЦИПУ ИЗБОРА ЈАВНИХ ЛОКАЛНИХ ВЛАСТИ УПРАВЕ.....	34
<i>Симић др Мирољуб</i> ЛОКАЛНА САМОУПРАВА-ОПШТА РАЗМАТРАЊА.....	35
<i>Симовић мр Мира</i> ПРАВНО УРЕЂЕЊЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.....	35
<i>Станковић др Гордана</i> МИРОВНА ВЕЋА - ПРАВОСУДНИ ОРГАНИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	37
<i>Стојановић др Предраг</i> САВРЕМЕНА НЕМАЧКА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА.....	38
<i>Таникић Илија</i> ЛОКАЛНА САМОУПРАВА У ТЕОРИЈИ И ПРАКСИ.....	39
<i>Хрусанов др Дончо</i> СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ УПРАВЕ У БУГАРСКОЈ.....	40
<i>Човић мр Небојша</i> ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У БЕОГРАДУ.....	41
<i>Шаркић др Небојша</i> ПОЛОЖАЈ БЕОГРАДА У СИСТЕМУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	42

knowledge of classic constitutional and legal forms of territorial distribution of authorization, stand for impartial problems in the Constitution impletion in practice.

There is every reason to believe that it is indispensable to make notional distinctions of the terms: centralization, decentralization, distraction, territorial autonomy, local administration, local autonomy, the capital and activities given in charge as forms of territorial organization in principle and in practice.

Дилић др Стеван

ЛОКАЛНА (САМО)УПРАВА У СРБИЈИ И ЦРНОЈ ГОРИ

Према Уставу Србије, општина је територијална јединица у којој се остварује локална самоуправа. Систем локалне самоуправе уређује се законом. То значи да општина нема државне функције, већ само могућност остваривања локалне самоуправе. У том смислу, општина има две врсте овлашћења, тј. изворна овлашћења (послови од непосредног интереса за грађане, који су утврђени Уставом и законом) и овлашћења пренета од Републике (поједини послови које Република преноси на општине ради ефикаснијег и рационалнијег остваривања права и дужности и сл). Према Уставу и наведеном Закону о локалној самоуправи, законом се поједина општина може утврдити као град на чијој територији се образују две или више градских општина. Статутом града одређује се које послове општине врши град, а које градска општина.

Према Уставу Црне Горе, јемчи се право на локалну самоуправу. Црна Гора се територијално организује у општине. Локална самоуправа остварује се у општини и главном граду. Грађани у локалној самоуправи одлучују непосредно и преко слободно изабраних представника о одређеним јавним и другим пословима од непосредног интереса за локално становништво. Органи локалне самоуправе у општини су скупштина и председник општине. Република помаже локалну самоуправу. Према Закону о локалној самоуправи (1991), у општини као основној територијалној јединици остварује се локална самоуправа ради задовољења потреба од непосредног и заједничког интереса за грађане, односно локално становништво. Послове из своје надлежности општина врши преко својих органа, у складу са законом и одговорна је локалном становништву на начин и под условима који су утврђени статутом. Са друге стране, законом се вршење појединих послова из надлежности републичких органа може пренети на органе општине, уколико се на тај најин обезбеђује њихово ефикасније и рационалније вршење. Међутим, за разлику од ранијих солуција, када су министарства и друге органе управе оснивала и укидала Скупштина, садашњим уставним и законским решењима у Црној Гори, државна управа је у потпуности потчињена Влади. Посебним законом, тј. Законом о преношењу послова државне управе на органе локалне управе (1992), таксативно су наведени који се конкретни послови из надлежности којих министарстава преносе на органе локалне управе.

By definition of the Constitution of the Republic of Serbia, municipality is a territorial unit in which local "self-administration" system is realized. Local "self-administration" system is regulated by law. It means that municipality does not have administrative function but only the possibility to realize autonomy. In terms of it municipality has two types of authorization: authentic authorization (the affairs of direct citizens' interest stated by the Constitution and laws) and affairs given in charge by the Republic (particular activities which are assigned by the Republic to municipalities so that some citizens' rights and duties are more efficiently and rationally effectuated). According to the Constitution and stated in Local "Self-Administration" Law a municipality can be given authority of a borough in which territory two or more urban municipalities can be organized. The statute of a borough regulates which activities should be performed by borough and which ones by the urban municipality itself.

In accordance with the Constitution of Montenegro the right to "self-administration" is guaranteed. Montenegro is territorially organized into municipalities. "Self-administration" is realized through municipalities and the capital. Citizens decide directly and through freely elected representatives on some public and other affairs of the local citizens' direct interest. "Self-administrative" organs in municipalities are the Assembly and the mayor. The Republic helps "self-administration. In accordance with "Self-Administration" Law (1991) "self-administration" is realized in municipality as a basic territorial unit in order to satisfy its citizens' needs of direct and mutual interest. Municipality performs its functions through its organs in accordance with the law and is directly responsible to the local residents in the way and under the conditions set by the statute. However legal performance of some functions in competence of republic organs may be transferred to some municipal organs under the condition that more effective and rational performance is to be enabled. Nevertheless quite different from some other previous solutions when Ministries and other organs were founded and abolished by the Assembly, the present-day constitutional and legal solutions in Montenegro put the state administration into the position of complete servitude to the Government. A particular Law of Assignment of Activities of State Administration to "self-administrative" organs (1992) the activities from the authority of Ministry which were given charge to the local "self-administrative" organs are stated.

Марковић др Бранислав

**ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И ОСТВАРИВАЊЕ
ПРАВА ГРАЂАНА У ОПШТИНИ**

Све лепе приче о демократији код обичног грађанина се своде на то, како и на који начин може лако и једноставно да оствари и заштити своја права и правне интересе, пре свега пред јавном управом и у локалном оквиру.

У условима комуналног система општина је имала третман друштвено-политичке заједнице, и грађани су заправо у њој могли да остваре и заштите највећи део својих права, обавеза и правних интереса. Међутим, ситуација се битно променила доношењем новог савезног и републичког Устава. Сада је општина само јединица локалне самоуправе и може се рећи "огољена" не само у односу на овлашћења која је она имала у условима комуналног система, већ и у